

Experimentområde avstamp för framtidens Göteborg

I Göteborg pågår arbetet med en vision för det stora område som kallats Centrala Älvstaden. Mot sju goda föresatser i det arbetet ställer Claes Caldenby sju svåra frågor.

TILLGÅNGEN PÅ BYGGBAR MARK i centralt läge är en stor lycka för Göteborg. Som en fyrklöver runt den gamla Göta Älvbron ligger förutom den gamla staden innanför vallgraven också Frihamnen, Ringön och bangårdsområdet, alla av samma storlek. Frihamnen är till stor del avrivet hamnområde, Ringön är ett vitalt småindustriområde med blandad bebyggelse, till bangårdsområdet kan också räknas terminalområden under avveckling. Här finns byggbar mark för en expansiv stad, det är förhoppningen.

Vintern 2010 formulerade kommunstyrelsen ett uppdrag att ta fram en vision och strategi för "Centrala Älv-

har tolkat workshoppen som att det fanns en samsyn kring fyra frågor: 1. Utgå från det som finns – undvik att riva och tränga bort. 2. Ta vara på mångfalden/olikheten – den binder samman Göteborg och göteborgarna. 3. Ringön är en resurs som måste vårdas/utvecklas – lokaler med varierande standard är en tillgång. 4. Trafiklandskapet måste åtgärdas – dess förfulande barriärer gör området oattraktivt.

Till det lägger man tre konkreta råd från workshoppen om hur man ska gå vidare: 5. Identifiera en tydlig och avgränsad etapp som kan stå färdig till Göteborgs 400-årsjubileum 2021.

ANDRA HÄVDAR, I GOD GÖTEBORGS-ANDA, ATT NÄR VI NU NÅTT BOTTEN HAR VI FAST MARK UNDER FÖTTERNA.

staden som regionens kärna" (yrkande 2009-11-25). En styrande föreställning är att "utvecklingen av kärnan [är] en förutsättning för att regionen skall få den dragningskraft som är nödvändig för att attrahera fler branscher och arbetstillfällen". Målet är att regionkärnan, som är mer än Centrala Älvstaden, ska växa med 40 000 arbetsplatser och 30 000 boende till 2020. Uppdraget lades i en särskild projektorganisation som har fram till sommaren 2012 på sig. Mycket av arbetet har gått ut på att ta in idéer från olika håll.

I JUNI 2011 hölls en internationell workshop med tio inbjudna grupper av utländska och svenska konsulter. Projektgruppen bakom Centrala Älvstaden

6. Starta smått, avgränsat och nu för att skapa intresse för den kommande stadsomvandlingen. 7. Arbeta även med temporära åtgärder/aktiviteter.

DET ÄR PÅFALLANDE KLOKA ORD. I sitt invigningstal på Arkitekturmässan i Göteborg i oktober hördes kommunstyrelsens ordförande Anneli Hulthén tala om två konflikter i stadsbyggandet, dels den mellan olika sociala grupper i en segregerad stad, dels den mellan stadsplanering och trafikplanering. Och hon såg framför sig Centrala Älvstaden som ett experimentområde och som en stad för alla. Även det kloka ord.

Är då allt gott och väl? Det är inte så säkert. Till de sju goda föresatserna kan man lätt foga sju svåra frågor.

1. Politikernas ointresse har noterats med förvåning av internationella experter bakom sommarens workshop. Ingen kom till ett informationsmöte. 2. Alla turerna kring ny stadsarkitekt har skapat undran. Men låt oss hoppas att den nu till sist utsedde Björn Siesjö får politikernas förtroende. 3. Trafikplaneringen rullar på som vanligt i sina stuprör och spagettin sprider sig, om än piggt rödmålad. 4. "Den nya ekonomiska geografien", tanken att städer i den globala konkurrensen måste växa eller dö, har ett fast ochoreflekterat grepp om politiker och näringsliv. 5. En hög exploatering av Frihamnen och en syn på Ringön som i princip råmark följer lätt av tillväxtfundamentalismen. Och vad blev det av Park och Naturs förslag till en stadspark på Frihamnens översvämningshotade och dåliga grund? 6. Särskilt de svenska arkitekterna verkar ha svårt att tänka längre än att "rulla ut" rutnät, som de glada amatörerna i Yimby formulerar det. Och inte visade de heller något större intresse för det ambitiösa programmet på Arkitekturmässan i Göteborg i slutet av oktober. 7. Och sist, men inte minst: När workshoppen i november presenterades för göteborgarna i en utställning på stadsbiblioteket saknades de sju punkterna. Det stärker min undran över hur mycket internationella impulser Göteborg är moget för.

Å ANDRA SIDAN finns de som hävdar, i god Göteborgsanda, att när vi nu nått botten har vi fast mark under fötterna. Så sett kunde de sju punkterna från workshoppen bli avstamp för något nytt. Om planerare och politiker är beredda att ta till sig ett grönt globalt budskap från 2011: "Business as usual is not an option".
CLAES CALDENBY

Till höger. Förslag för utveckling av Skeppsbron av Team SLA. De eftersträvar en dynamisk planeringsprocess där man lär under planeringsarbetet, bit för bit. På Skeppsbron kallar man det »Start small« och föreslår att man behåller mycket av det som finns, gör tillfälliga landskapsinstallationer som gör platsen inkluderande och sedan en långsiktig plan.

Ovan. Ringön före och efter. Från workshoppen River City Göteborg. Förslag av Team EGA. På Ringön föreslår de en långsam förändring som tar utgångspunkt i platsens kvaliteter, identiteter och skala. Målet är en stadsdel för verksamheter som behöver billiga lokaler, ateljéer och hantverk. Den kreativa ekonomin.